

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 111/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. B. Z., K., zastúpenej advokátkou Mgr. V. D., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 198/2006 a Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 52/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. B. Z. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2009 doručená sťažnosť JUDr. B. Z. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 198/2006 a Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 52/2008.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Od podania návrhu na určenie výživného manželke a súčasne návrhu na vydanie predbežného opatrenia dňa 5. 10. 2006 pod sp. zn.: 6 C 198/2006 Okresný súd Bratislava II. nariadil prvé pojednávanie vo veci bez toho, aby sa vysporiadal akýmkoľvek spôsobom s mojim návrhom na vydanie predbežného opatrenie v tejto veci v zákonnej lehote v zmysle § 75 zákona č. 99/1963 Zb. až na deň 27. 3. 2007. Ani priamo na pojednávaní sudca Okresného súdu Bratislava II. neriešil otázku predbežného opatrenia a rovno riešil návrh vo veci samej. Následne boli vytýčené ešte pojednávania vo vecí samej dňa 24. 4. 2007 a 27. 5. 2007.

Okresný súd Bratislava II. následne rozhodol vo veci na treťom vytýčenom pojednávaní dňa 29. 5. 2007, kde vyniesol rozsudok.

Písomné vyhotovenie tohto rozsudku som prostredníctvom právnej zástupkyne urgovala listom zo dňa 22. 8. 2007, následne bolo doručené písomné vyhotovenie rozsudku po takmer 5 mesiacoch dňa 18. 10. 2007.

Odôvodnenie súdu, že pri určení výšky vyživovacej povinnosti vychádzal z princípu rovnakej životnej úrovne manželov, ako aj zo schopnosti, možností a majetkových pomerov odporcu či odôvodnených potrieb navrhovateľky je paradoxné vzhľadom na nepomer nadpriemerných príjmov odporcu (238.000.- Sk / mesačne) a príjmu navrhovateľky v tom čase (4.230,- Sk - rodičovský príspevok)...

Voči rozsudku som v zákonnej lehote podala odvolanie z dôvodu, že súd v konaní nerozhodol mojom návrhu na vydanie predbežného opatrenia, nijako sa nevysporiadal so zročným výživným na manželku, o výške výživného rozhodol bez riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a bez toho, aby sa súd vysporiadal jednak s vyhodnotením písomných podaní a listinných dôkazov účastníkov konania a jednak aby odôvodnil, prečo súd nevykonal dôkazy navrhnuté navrhovateľkou v podaní zo dňa 11. 5. 2007.

Moje odvolanie ako navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II. bolo podané dňa 29. 10. 2007. V septembri 2008 som prostredníctvom právnej zástupkyne, ktorá ma v danej veci v tom čase zastupovala, urgovala telefonicky stanovenie termínu pojednávania na Krajskom súde v Bratislave.

Dňa 6. 11. 2008 mi bola prostredníctvom právnej zástupkyne doručená jedine výzva Krajského súdu v Bratislave, aby som oznámila, či som po rodičovskej dovolenke zamestnaná a kde.

Dňa 23. 11. 2008 som písomne podala Krajskému súdu v Bratislave sťažnosť na postup súdu pre prieťahy v súdnom konaní, nakoľko od podania odvolania vo veci dňa 29. 10. 2007 do dnešného dňa napriek urgenciám Krajský súd v Bratislave vo veci nerozhodol.

Rovnako som dňa 14. 12. 2008 zaslala Krajskému súdu v Bratislave návrh na doplnenie dokazovania vzhľadom k tomu, že za čas nečinnosti súdu vyšli najavo nové závažné skutočnosti, o ktorých som ako navrhovateľa a manželka odporcu Ing. Z. nevedela a ktoré odporca súdu zatajil.

Dňa 2. 2. 2009 mi bola doručená odpoveď podpredsedníčky Krajského súdu v Bratislave na moju sťažnosť zo dna 23. 11. 2008 s tým, že táto moja sťažnosť bola vyhodnotená ako čiastočne dôvodná, s tým, že boli v konaní zistené objektívne prieťahy...“

Sťažovateľka na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo JUDr. B. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky u právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II. v konaní vedenom pod spis. zn.: 6 C 198/2006 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod spis. zn.: 3 Co 52/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava II. v konaní vedenom pod spis. zn. 6 C 198/2006 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3. Krajskému súdu v Bratislave v konaní vedenom pod spis. zn. 3 Co 52/2008 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

4. JUDr. B. Z. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 600 EUR, ktoré sú jej Okresný súd Bratislava II. a Krajský súd v Bratislave povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

5. JUDr. B. Z. priznáva náhradu trov konania právneho zastúpenia, ktoré sú Okresný súd Bratislava II. A Krajský súd v Bratislave povinní zaplatiť vyplatiť spoločne a nerozdielne na účet advokátky... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Sťažovateľka v časti sťažnosti namieta, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 198/2006 bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie

jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase od podania návrhu (5. októbra 2006).

Ústavný súd v súvislosti s postupom okresného súdu zistil tento priebeh a stav označeného konania:

Dňa 5. októbra 2006 sťažovateľka podala na okresnom súde návrh na určenie výživného manželke a návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Prvé pojednávanie sa konalo 27. marca 2007 a následne 24. apríla 2007. Na ďalšom pojednávaní 29. mája 2007 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorý bol doručený právnej zástupkyňi sťažovateľky až 18. októbra 2007. Proti rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie 29. októbra 2007.

V septembri 2008 sťažovateľka telefonicky žiadala krajský súd o určenie termínu pojednávania, 23. novembra 2008 podala aj sťažnosť na zbytočné prietahy a 14. decembra 2008 zaslala krajskému súde návrh na doplnenie dokazovania.

Sťažnosť sťažovateľky bola podpredsedníčkou krajského súdu vyhodnotená ako čiastočne dôvodná.

Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06).

V súvislosti s namietaným porušením označeného základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd vychádzajúc z prehľadu procesného postupu okresného súdu konštatuje, že okresný súd po doručení návrhu (október 2006) vo veci samej rozhodol už 29. mája 2007.

Z uvedených procesných úkonov okresného súdu vyplýva, že prvé pojednávanie sa konalo v marci 2007, teda bol v podstate nečinný takmer 6 mesiacov, ale vo veci samej rozhodol už 29. mája 2007.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03)].

Vychádzajúc z námietok sťažovateľky a doterajšieho postupu okresného súdu síce vyplýva, že okresný súd bol šesť mesiacov nečinný a nerozhodol výslovne o jej návrhu na predbežné opatrenie, ale v podstate vzhľadom na okolnosti danej právnej veci, že rozhodol už v merite veci, po preskúmaní sťažnosti ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi údajnou nečinnosťou okresného súdu a základným právom sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Navyše v čase podania sťažnosti sa vec nachádzala na krajskom súde, ktorý rozhodoval o odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu okresného súdu, teda okresný súd nemohol už spôsobovať prietahy v konaní, a tým porušovať označené práva sťažovateľky.

Preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažovateľka v sťažnosti namietala aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 52/2008.

Z argumentácie sťažovateľky uvedenej v sťažnosti vyplýva, že k porušeniu označených práv malo dôjsť nečinnosťou krajského súdu pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu prvostupňového súdu.

Ústavný súd zistil, že vec napadla na krajský súd 14. februára 2008 a sťažovateľka podala sťažnosť na prietahy 23. novembra 2008.

Podpredsedníčka krajského súdu jej pri vybavovaní sťažnosti jej odpovedala podaním z 19. decembra 2008 podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, že je čiastočne dôvodná.

V podaní sp. zn. Spr 2245/08 z 19. decembra 2008 sa uvádza:

„Šetrením v predmetnej právnej veci som zistila, že vec napadla na krajský súd dňa 14. 02. 2008 do senátu JUDr. M. Š. a bola jej pridelená sp. zn. 3 Co 52/2008.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že dňa 16. 09. 2008 a 29. 10. 2008, boli zo strany krajského súdu zisťované skutočnosti, relevantné pre posúdenie a rozhodnutie vo veci samej. Predsedníčka senátu v rámci ústneho vyjadrenia k predmetnej sťažnosti uviedla, že vo veci 3 Co 52/2008 predpokladá vydanie, resp. vyhlásenie rozhodnutia v I. štvrtroku 2009...

Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, ako aj s vyjadrením predsedníčky senátu a s prihliadnutím na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, si Vám dovoľujem oznámiť, že som v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 52/2008 zistila objektívne prietahy v časovom období od nápadu veci na krajský súd do 16. 09. 2008, zapríčinené, okrem iného, aj počtom vecí, ktoré napadli do oddelenia 3 Co a ktoré sú vybavované podľa poradia zodpovedajúceho prideleným číslam spisových značiek tak, ako napadli na krajský súd. S poukazom na v danej veci urobené úkony súdu od 16. 09. 2008, spolu s oznámením o predpokladanom termíne vydania, resp. vyhlásenia rozhodnutia, si však dovoľujem vysloviť názor, že od uvedeného dátumu súd vo veci koná priebežne a plynulo za účelom vydania meritórneho rozhodnutia a ukončenia veci.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti si Vám preto dovoľujem oznámiť, že som Vašu sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 52/2008 vyhodnotila

ako čiastočne dôvodní. Dovoľte mi preto, aby som sa Vám v mene správy a riadenia súdu za v uvedenom období vzniknuté objektívne prieťahy ospravedlnila. Zároveň Vám oznamujem, že vec budem naďalej sledovať z hľadiska jej bezprieťahovosti a plynulosti až do jej právoplatného skončenia, pričom vyzvem konajúceho sudcu, aby v prípade potreby neodkladne prijal ďalšie opatrenia na odstránenie prípadných nedostatkov v konám.

Súčasne uvádzam, že vec sp. zn. 3 Co 52/2008 bude prevedená do režimu sledovania vecí podpredsedníčkou krajského súdu, za účelom zabránenia vzniku ďalších prieťahov v konaní...“

Na základe uvedeného preto ústavný súd zisťoval, či využitie právneho prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľkou a prijatie opatrení zo strany krajského súdu bolo v danom prípade účinné a smerovalo k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky, tak ako to uviedla podpredsedníčka krajského súdu, a zistil, že krajský súd naozaj v primeranej lehote sám odstránil protiprávny stav zapríčinený jeho nečinnosťou, keďže o odvolaní sťažovateľky rozhodol už 12. marca 2009 tak, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Stav právnej neistoty sťažovateľky bol teda týmto rozhodnutím krajského súdu v konaní pred všeobecnými súdmi odstránený. V súčasnosti sa rozsudok vyhotovuje a bude sa doručovať účastníkom konania.

Vychádzajúc z uvedeného a doterajšej dĺžky konania pred krajským súdom (iba jeden rok), ako aj zo svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd preto konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom krajského súdu a možným porušením označených práv sťažovateľky.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde jej sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľkou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. apríla 2009